

PRIDANÁ HODNOTA

/Premiéra monografie 40rokov Slovenskej redakcie TVNS 1975-2015/, Štúdio M,

23.decembra 2015 /

Vážená redakcia, ctení tvorcovia, milí kolegovia, vysokopostavení hostia, vážení prítomní!

V tejto slávnostnej chvíli nad krstom monografie, ktorá je zhmotnením 40 ročných dejín Redakcie programov v slovenskej reči Televízie Nový Sad všetkých nás okrievajú hrejivé pocity. Snúbené však s potroške nepríjemnou tiesňou, že sa nám Redakcia scvrkla na Rubriku po slovensky Televízie Vojvodiny. Akoby prevravela replikou z filmu: Neočakávam nič viac zo života, než mi doteraz dal. V podobnom znení boli ladené úvodné slová v pondelok, pri udeľovaní literárnych cien. Tam povedali parafrázu spisovateľa: Súčasná slovenská dolnozemska literatúra vraj treba, aby sa zrušila! Všetko je vraj už popísané a nezujem o knihu v neoliberalnej spoločnosti je deštruktívny živel. Má to byť čiernohumorná zmienka?! Televízna tvorba po slovensky už dnes v tomto cyber realizme nie je programovo a žánrovo pluralitná. Menšinové programy sú uniformne a pasujú sa s komerčnými napodobneninami a virtuálnym trhom. To je menšinový životný udel, kým sa pasujeme, sme živí a trváme. Ale musíme byť kritickejší, vyberanejší a onakvejší.

A na aké veľké predsavzatia Redakciu boli pripravali jej zakladatelia a aj ich následníci z dejinných kapitol, kam sa i sama, poctená z toho, upisujem! Všetci sa asi uzhodneme, že za posledných dvadsať rokov bolo priveľa temných chvíľ. Potroške sme zmanipulovaní získanými právami. Prepolitizovaní a preformálni. Veľa začiatkov, garnitúr a priveľa restlíkov. Zbombardovaní a vyhostovaní, vydedovaní, ponižovaní, okrádaní so zviazanými rukami ... Viac bolo tých svetlých chvíľ, ktoré ich takými robili ľudia a ich svätožiare! Byť medzi pioniermi televízneho a rozhlasového remesla, získavačmi práv. A ich zdokonaľovateľmi. Tu prísediacimi, v hľadisku, tými dnes neprítomnými a tými z medzihviezdnej rovnováhy. Mavalo by sa vedieť kto kosí a kto kávu nosí! Bolo a je umných a kreatívnych, kriticky zmýšľajúcich televíznych tvorcov, čo vedia a chcú zošľachťovať, čeliť gýču, estradizácii a priemernosti. Má to byť niečo najpodobnejšie rodine, tvorivosti a zápalu, neopakovanosti. Dôkladnej príprave a obchôdzkam terénu! ... Čo je život a televízia, ktorá ho mapuje, bez nadšenia! A čo je, paradoxne, televízia bez zosúčasňovania, prihlasovania sa k IN dizajnom. Postupne matnie to najdôležitejšie: pridaná hodnota, idea sa utráca pred formou cyber uniformity a mediálne nároky mediálnych lídrov sú neúprosne. V období smartphonov každý sa snaží byť dizajnovaný, značkový, dobre zabalený, a najdôležitejšia zmyslupnosť je na ústupe. A potroške aj „renesanční“ predáci, ktorí budú aj volať o dôstojnosť

profesie, ľudského obrodzenia a kvality. V konkurencii s dekadentnými Microsoftovými “smartformíkmi” si voliť životné témy, mimo protokolu, mimo strejt variantov, mimo formátov. V tomto má Redakcia mať náskok, úroveň a pridanú hodnotu!

Osobne si pri Redakcii zase užívam najlepší status – byť príležitostnou externou spolupracovníčkou- novinárkou, akou som bola kedysi, na začiatku, v 90.rokoch minulého storočia a tou som i teraz a zožinam novinárske televízne exkurzy-kumšty v podobe mini rozjímaní. Teraz, po rokoch skúsenosti a vycibrenosti, keď som dozrela a začínam vedieť že (ne)viem, dávam šancu omladeniu a učím sa. Ale v tom je zdravý náskok, ďalšia kvalita! Môj príspevok je v knihe pod menom Redakcia podľa vzoru vehemencia! Fakt som sa dopracovala k takémuto uzáveru! Okrem vehemencie treba nadobudnúť odvahu čeliť neprajníkom, nedostatkom termínov, neúčelovej popisnosti, polohodnotám, uprednostniť kolektívne nad osobným a poctivo si robiť to, čo vieme najlepšie, a dopriať si z naivity televíznych začiatkov. Keď sa prednedávnom Olivera Mlakara spýtali v jednej z relácií, prečo sa neprijal riaditeľovania Televízie odpovedal:

„Znate, ja sam više hteo da kuham!“ A to je ta pridaná hodnota!

Blahoželám k takémuto tvorivému vydavateľskému skutku, ktorý beriem ako symbol. Toho, čo redakcia dávala, čo dáva. Zároveň ako svojrázne memento-čo Redakcia má dávať! Aj z tohto dôvodu sa autori posnažili vydať publikáciu v tomto roku štyridsiatych narodenín, teda, aj čo nie je okrúhlica! Je to pre všetkých nás stimulatívne gesto, aby sme päťdesiatku Redakcie oslávili pri jej dobrom zdraví! A to je dnes pranie všetkých prání!

Annamária Boldocká- Grbićová